Lietas Nr. C15132213

AIZMUGURISKS SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Jelgavā, 2013.gada 26.septembrī

Jelgavas tiesa

šādā sastāvā: tiesnese J. Mauliņa

ar tiesas sēžu sekretāri /sekretārs/

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu AS „SEB banka" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2012. gada 28.decembrī tiesā saņemts prasītāja AS „SEB banka" prasības pieteikumu pret atbildētāju /pers. A/ par parāda piedziņu, 2013.gada 31.janvārī Jelgavas tiesā saņemti prasības pieteikuma papildinājumi, lūdz piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam pamatparādu Ls 2 976,69, procentus par aizdevuma lietošanu līdz 2012.gada 30.septembrim Ls 498,58, līgumsodu līdz 2012.gada 30.septembrim Ls 26,96, kopā Ls 3 502,23 un tiesāšanās izdevumus.

Prasītājs prasību motivē ar to, ka 2007.gada 14.martā atbildētājs vērsās pie prasītāja ar pieteikumu par kredītkartes līguma noslēgšanu fiziskām personām, lūdza izsniegt MasterCard Gold kredītkarti ar kredīta limitu Ls 3 000 apmērā un kredītlīnijas cenrādi. Ar savu parakstu uz pieteikuma atbildētājs apliecināja, ka ir iepazinies un piekrīt, kā arī apņēmās godprātīgi pildīt Kredītkaršu līguma noteikumus fiziskām personām un Norēķinu konta un Skaidras naudas konta līguma noteikumus. Pamatojoties uz atbildētāja pieteikumu un prasītāja noteikumiem, prasītājs piešķīra atbildētājam kredītkarti, piesaistot to atbildētāja kontam. Tā kā paziņojums par kartes izsniegšanu izsniegts atbildētajam 2007.gada 22.jūnijā, tad saskaņā ar Noteikumu 3.7.punkta nosacījumiem par līguma spēkā stāšanās dienu uzskatāms minētais datums. Paskaidro, ka atbildētājs lietoja karti saskaņā ar Noteikumu 1., 8.2.punktu, kas redzams no kontu izrakstiem. Diemžēl atbildētājs nav atmaksājis prasītājam kredīta limitu Ls 2 976,69, kas redzams atbildētāja konta izrakstos.

Paskaidro, ka 2012.gada 26.septembrī atbildētājam nosūtīts paziņojums par parādu, bet līdz pat prasības iesniegšanas brīdim atbildētājs savas saistības nav nokārtojis. Saskaņā ar Noteikumu 13.2.punktu prasītājs aprēķināja kredīta procentus par izmantoto un neatmaksāto kredītlimitu, kas uz 2012.gada 30.septembri ir Ls 498,58. Savukārt saskaņā ar Noteikumu 17.4.punktu prasītājs ir aprēķinājis līgumsodu par minimālās bilances papildināšanas kavējumu, kas uz 2012.gada 30.septembri ir Ls 26,96.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1716., 1720., 1753., 1756., 1743.,1946.pantu.

Tiesas sēdē prasītāja pārstāvis nav ieradies. Par tiesas sēdes laiku un vietu paziņots Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā.

2013.gada 26.augustā Jelgavas tiesā no prasītāja pārstāvja saņemts iesniegums. Norāda, ka uztur prasību pilnā apmērā uz prasības pieteikumā norādītajiem motīviem un pierādījumiem, lūdz skatīt lietu prasītāja pārstāvja prombūtnē (lietas 64.lapa).

Tiesas sēdē nav ieradies atbildētājs, kuram par lietas izskatīšanas laiku un vietu paziņots – nosūtīta pavēste uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietu, ko apliecina ieraksts lietas uzziņas lapā un ziņas no Tiesu informācijas sistēmas. Atbildētājam sūtītā pavēste saņemta atpakaļ Jelgavas tiesā ar norādi „klientu nesastapu, atstāts aicinājums", „beidzies glabāšanas laiks" (lietas 1., 61.-63.lapa). Neskatoties uz to, ka pavēste atsūtīta atpakaļ Jelgavas tiesai, tiesa atzīst, ka atbildētājs aicināts uz tiesu atbilstoši Civilprocesa likuma $54.^1$ panta un 59.panta pirmās daļas prasībām. Atbildētāja iesniegumi nav saņemti, lūgumi nav pieteikti, iebildumi pret prasību nav celti, tiesai nav zināmi viņa neierašanās attaisnojoši iemesli.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.pantu tiesa nolēma skatīt lietu bez prasītāja pārstāvja un atbildētāja klātbūtnes, jo nesaskatīja citus, Civilprocesa likuma 209. un 210.pantā norādītos, lietas izskatīšanas atlikšanas pamatus.

Motīvu daļa

Novērtējot lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība par parāda piedziņu ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

Saskaņā ar CPL 208.[1] panta pirmo daļu aizmugurisks ir spriedums, pirmās instances tiesa taisa lietā, kurā atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par prasību un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslus.

Novērtējot lietas materiālus tiesa atzīst, ka aizmuguriska sprieduma taisīšana ir pamatota, jo atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par prasību, nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslus. Lietā esošie rakstveida pierādījumi un prasītāja pārstāvja rakstveida paskaidrojumi atzīstami par pietiekamiem strīda izšķiršanai.

Tiesai nav pamata apšaubīt, ka AS „SEB banka" iepriekšējais nosaukums bija AS „SEB Latvijas Unibanka", kas redzams arī no tiesai pieejamās Uzņēmumu reģistra informācijas.

2007.gada 14.martā prasītājs saņēmis atbildētāja pieteikumu kredītkartes MasterCard Gold līguma noslēgšanai (lietas 9.lapa), saskaņā ar kuru banka atvērusi kontu, 2007.gada 22.jūnijā izsniegusi atbildētājam kredītkarti MasterCard Gold ar bankas piešķirto kredīta limitu Ls 3 000 apmērā (lietas 10., 12-39.lapa). Parakstot pieteikumu, atbildētājs apliecinājis, ka ir iepazinies, piekrīt, kā arī apņemas godprātīgi pildīt Kredītkaršu līguma noteikumus fiziskām personām un Norēķinu konta un Skaidras naudas līguma konta noteikumus. Saskaņā ar Kredītkartes līguma noteikumu privātpersonām 1.punktu atbildētājs apņēmies par kredīta limita izmantošanu maksāt prasītājam procentus cenrādī noteiktajā apmērā. Līgumā noteikta ikmēneša atmaksas summa 5% no izmantotā kredīta limita, kas jāatmaksā līdz norēķinu perioda beigām, kas ir 14 dienas, skaitot no mēneša pirmā datuma (lietas 10., 40., 41.lapa).

Lietas izskatīšanā netika iegūti pierādījumi, ka minētais līgums būtu apstrīdēts, un tas ir saistošs līgumslēdzējām pusēm. Izvērtējot noslēgto līgumu, tiesa atzīst, ka minētais līgums atzīstams par aizdevuma līgumu Civillikuma izpratnē un, noslēdzot šo līgumu, starp pusēm izveidojušās aizdevuma līguma tiesiskās attiecības.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Atbilstoši Civillikuma 1590.pantam, katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

Ar lietā esošo Paziņojumu par Mastercard Gold kredītkartes izdošanu (lietas 10.lapa) un atbildētāja konta izrakstu (lietas 12-39.lapa) pierādīts, ka prasītājs līgumu ir izpildījis un piešķīris atbildētājam kredītkarti ar kredītlimitu Ls 3 000, bet atbildētājs ir pieņēmis šo karti un lietojis kredītlimitu.

Ar lietā esošo izrakstu no atbildētāja konta (lietas 12.-39.lapa) un prasītāja paziņojumu atbildētājam (lietas 11.lapa) pierādīts, ka atbildētājs savas ar līgumu uzņemtās saistības nav pildījis, tāpēc banka vienpusēji atkāpusies no kredītkartes līguma, pamatojoties uz Kredītkartes līguma noteikumu fiziskām personām 18.1.punktu.

Atbilstoši Civillikuma 1943.pantam aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Ar lietā esošo parāda aprēķinu (lietas 47.lapa) pierādīts, ka atbildētāja pamatparāds par MasterCard kredītkarti ir 2 976,69 un aizdevuma lietošanas procenti, kas aprēķināti saskaņā ar Kredītkartes līguma noteikumu fiziskām personām 13.2.punktu un Cenrādi (lietas 40., 41.lapa), līdz 2012.gada 30.septembrim, ir Ls 498,58.

Saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu samaksas pierādīšanas pienākums gulstas uz parādnieku. Atbildētājs parāda samaksu nav pierādījis, tādēļ tiesai nav pamata apšaubīt parāda esamību.

Ar lietā esošo paziņojumu par neizpildītām saistībām un Paziņojumu par iekšzemes un starptautiska sūtījuma saņemšanu/piegādi/izmaksu/reģistrēšanu (lietas 11.lapa) pierādīts, ka atbildētājs 2012. gada 26.oktobrī brīdināts par prasītāja vienpusēju atkāpšanos no līguma, kā arī atbildētājam noteikts termiņš līdz 2012.gada 7.novembrim veikt visas parāda summas Ls 3 502,23 samaksu prasītāja norādītā kontā vai sazināties ar bankas Debitoru pārvaldi, lai vienotos par vienu no saistību dzēšanas veidiem. Noteikts, ka gadījumā, ja norādītajā termiņā netiks panākta savstarpēja vienošanās par vienu no saistību dzēšanas veidiem, prasītājam ir tiesības uzsākt parāda piedziņu. Vienpusēju atkāpšanos no līguma un visu maksājumu pieprasīšanu no aizņēmēja paredz Kredītkartes līguma noteikumu fiziskām personām 18.1.punktu (lietas 40.lapa).

Novērtējot minēto un pierādījumus lietā, tiesa secina, ka atbildētājs bija pieļāvis būtisku līguma un Vispārīgo noteikumu pārkāpumu, līdz ar to prasītājam bija tiesības vienpusēji atkāpties no līguma saskaņā ar Kredītkartes līguma noteikumu fiziskām

personām 18.1.punktu. Līdz ar to brīdinājumā norādītais atkāpšanās datums ir uzskatāms par MasterCard kredītkartes līguma izbeigšanas brīdi.

Tiesai nav pamata apšaubīt, ka paziņojumu par neizpildītām saistībām atbildētājs saņēmis, to apliecina viņa paraksts uz Paziņojuma par iekšzemes un starptautiska sūtījuma saņemšanu/piegādi/izmaksu/reģistrēšanu (lietas 11.lapa).

Saskaņā ar bankas Kredītkartes līguma noteikumu fiziskām personām 17.4.punktu, pakalpojumu Cenrādi, atbildētājam bija pienākums par minimālās bilances papildināšanas kavējumu maksāt līgumsodu Cenrādī noteiktajā apmērā (lietas 40., 41.lapa).

No atbildētāja konta izrakstiem (lietas 12. – 39.lapa) redzams, ka atbildētājs nav pildījis MasterCard kredītkartes līgumā uzņemtās saistības un noteiktā kārtībā nav papildinājis kontā pieejamo naudas līdzekļu atlikumu. Minēto faktu tiesai nav pamata apšaubīt.

Prasītājs norāda, ka līgumsods aprēķināts atbilstoši bankas Kredītkartes līguma noteikumu fiziskām personām 17.4.punktu, pakalpojumu Cenrādim, līdz 2012.gada 30.septembrim.

Līgumsoda apmērs Ls 26,96 pierādīts ar iesniegto aprēķinu (lietas 47.lapa) un pārējiem pierādījumiem lietā. Aprēķins nav apstrīdēts.

Atbilstoši Civillikuma 1716.pantam, līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Saskaņā ar Civillikuma 1720.pantu kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja tieši tā bijis norunāts; ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Civillikuma izpratnē līgumsods ir saistību tiesību pastiprinājums saistības neizpildīšanas vai pienācīgas neizpildīšanas gadījumā, kas pastiprina konkrētas personas saistību vai nodrošina saistību izpildi un pastāv kā civiltiesisks sods.

Līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija. Tiesiskajās attiecībās, sakarā ar sodoša rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanu, par vispārēju principu tiesībās ir atzīstams soda samērīguma princips.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta sesto daļu, piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru.

Kā norādīts Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 30.janvāra spriedumā lietā Nr. SKC – 644/2013 ar atkāpšanos no līguma vairs nepastāv līgumisks (juridisks) pamats piemērot bijušā līguma noteikumus par līgumiskajiem procentiem un līgumsodu. Prasītājam bez šaubām ir tiesības saņemt kredīta nedzēsto pamatsummu, kā arī procentus un līgumsodu, kas uzkrājušies līdz līguma izbeigšanas brīdim, un tā kā tas ir kapitāls, kas atrodas pie citas personas – tad no līguma izbeigšanas brīža arī likumiskos procentus saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu likumisks (likumā noteikts). Līgumsods šādā situācijā Civillikumā nav noteikts.

Ar šo spriedumu Senāts atkāpjas no judikatūras un izdara precizējumu, ka līgumiskie procenti un līgumsods gadījumos, kad līdzējs tiesīgi atkāpjas no līguma, ir atlīdzināmi līdz brīdim, kad līgums beidz pastāvēt. Tiesa no pierādījumiem lietā secina, ka prasītājs šo judikatūru ņēmis vērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1811.pantu katra saistības tiesība izbeidzas pati no sevis, kad izpildīta tai atbilstošā parādnieka saistība, t.i. nolīdzinot parādu. Ja saistības tiesības priekšmets ir nauda, tad saistību izpilda ar samaksu.

Tiesai nav pamata atzīt, ka būtu pārkāptas atbildētāja, kā patērētāja, tiesības.

Pie apstākļiem, kad atbildētājs nav izteicis nekādus iebildumus prasītājam vai arī tiesai kredītlīguma apspriešanas sakarā, tiesai nav pamata uzskatīt, ka pusēm par to pastāvētu domstarpības. Turklāt, kā secināms no Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešā daļas ne katrs neapspriests līguma noteikums ir atzīstams par netaisnīgu. Par netaisnīgu līguma noteikumu uzskatāms tāds noteikums, kas uzliek patērētājam, kurš neizpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu vai citu kompensāciju par līgumsaistību neizpildi.

Tiesa uzskata, ka no atbildētāja par labu prasītājam piedzenamais līgumsods Ls 26,96 apmērā vērtējams kā samērīgs un taisnīgs arī Patērētāju tiesību aizsardzības likuma kontekstā, ņemot vērā nokavētā perioda ilgumu un pamatparāda apmēru, līgumsoda funkcijas, kā arī to, ka pienākums maksāt līgumsodu iestājas atbildētāja līguma saistību nepildīšanas rezultātā nav pretrunā labas ticības principam.

Novērtējot minēto, ir tiesisks pamats piedzīt no atbildētāja prasītāja labā neatmaksāto pamatparādu Ls 2 976,69, aizdevuma lietošanas procentus līdz 2012.gada 30.septembrim Ls 498,58, līgumsodu līdz 2012.gada 30.septembrim Ls 26,96, kas redzams no prasības pieteikumam pievienotā aprēķina (lietas 47.lapa).

Civilprocesa likuma 195. pants nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas piedziņu, tiesa rezolutīvajā daļā norāda prasījuma

veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, kā arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru, kā arī kredītiestādes nosaukumu un konta numuru, kurā veicama samaksa, ja tāds norādīts prasības pieteikumā.

Pamatojoties uz minēto, tiesa atzīst, ka nosakāmas prasītāja tiesības saņemt 6% (likumiskos procentus) gadā no piespriestā, bet vēl nepiedzītā, pamatparāda Ls 2 976,69.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Prasītājs, iesniedzot prasību, samaksājis valsts nodevu Ls 212,56 (lietas 7.lapa), maksājis ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 6,60 (lietas 8., 65.lapa), kas piedzenami no atbildētāja par labu prasītājam.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar CPL 204.^{1} pantu, atbildētājam nosakāms 7 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Ievērojot minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8. un 97. pantu, tiesa

nosprieda

prasību par parāda piedziņu apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu AS „SEB banka", reģistrācijas Nr. 40003151743, parāda pamatsummu Ls 2 976,69 (divi tūkstoši deviņi simti septiņdesmit seši lati 69 santīmi), aizdevuma lietošanas procentus līdz 2012.gada 30.septembrim Ls 498,58 (četri simti deviņdesmit astoņi lati 58 santīmi), līgumsodu līdz 2012.gada 30.septembrim Ls 26,96 (divdesmit seši lati 96 santīmi) un tiesas izdevumus Ls 219,16 (divi simti deviņpadsmit lati 16 santīmi), iemaksājot tos prasītājam AS „SEB banka" kontā Nr. LV79UNLA0091000904403.

Noteikt AS „SEB banka", reģistrācijas Nr. 40003151743, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt 6% (seši procenti) gadā no piespriestās, bet vēl nepiedzītās, parāda pamatsummas 2 976,69 (divi tūkstoši deviņi simti septiņdesmit seši lati 69 santīmi).

Noteikt termiņu /pers. A/ labprātīgai sprieduma izpildei 7 (septiņu) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās brīža.

Pilna sprieduma sastādīšanas datums – 2013.gada 10.oktobris.

Prasītājs spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Jelgavas tiesā.

Atbildētājs 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīgs iesniegt Jelgavas tiesā pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnese J.Mauliņa